

Sygn. akt VIII C 80/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VIII Wydział Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący : Sędzia SR Tomasz Kalsztein

Protokolant : Anita Dębowska

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko Z. Z.

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. przyznaje i nakazuje wypłacić A. Z. - kuratorowi ustanowionemu dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego Z. Z., wynagrodzenie w kwocie 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) z zaliczki uiszczonej przez powoda, zaksięgowanej w dniu 11 czerwca 2018 roku, pod pozycją 500032064666;

3. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) z zaliczki uiszczonej w dniu 11 czerwca 2018 roku, pod pozycją 500032064666 tytułem nadpłaconych kosztów sądowych.

Sygn. akt VIII C 1826/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w pozwie z dnia 28 czerwca 2017 roku skierowanym przeciwko Z. Z. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 1.900,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż pozwany jako student Wyższej Szkoły (...) w Ł. zobowiązany był do ponoszenia opłat w wysokości i terminach wskazanych umowie. Pozwany nie wywiązał się z obowiązku, o którym mowa wyżej i nie zapłacił czesnego w łącznej wysokości 1.157,80 zł. Od powyższych zaległości naliczono odsetki w kwocie 742,90 zł. Pomimo wezwania do zapłaty pozwany nie uregulował swojego zadłużenia. Powód wskazał ponadto, iż nabył przedmiotową wierzytelność na mocy umowy cesji.

(pozew k. 4-7)

W dniu 18 lipca 2017 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził dochodzoną pozwem kwotę wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty k. 67)

Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy uchylił przedmiotowy nakaz zapłaty.

(postanowienie k. 81)

Postanowieniem z dnia 6 lutego 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zawiesił postępowanie w sprawie.

(postanowienie k. 81)

Pismem z dnia 15 maja 2018 roku powód złożył wniosek podjęcie postępowania i ustanowienia dla pozwanego kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego.

(wniosek k. 84).

Postanowieniem z dnia 26 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zwolnił od udziału w sprawie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego.

(postanowienie k. 101)

W dniu 2 lipca 2018 roku pozwany złożył odpowiedź na pozew, w której nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 lutego 2010 roku Z. Z. zawarł z Wyższą Szkołą (...) z siedzibą w Ł. umowę, zgodnie z którą uczelnia zobowiązała się do prowadzenia zajęć dydaktycznych i organizowania egzaminów w sesji egzaminacyjnej i poprawkowej zgodnie z planem studiów, a pozwany zobowiązał się uiszczać na rzecz uczelni czesne w wysokości 3.360zł za rok akademicki. Płatność czesnego rozłożona była na 12 rat miesięcznych po 280 zł, które to raty podlegały zapłacie do 10-go każdego miesiąca. W wypadku uchybienia terminowi płatności pozwany zobowiązał się do zapłaty odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym. Decyzją z dnia 13 marca 2010 pozwany został przyjęty na pierwszy rok studiów na wydziale informatyka i zarządzanie, kierunku zarządzanie. Jako tryb studiów pozwany wybrał niestacjonarne.

(statut k. 15-26, k. 40-50, k. 45-50, wyciąg z rejestru uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych k. 28-31, decyzja o przyjęciu na studia k. 34, umowa o świadczenie usług dydaktycznych wraz z załącznikami k. 35, regulamin studiów k. 37-43, cennik k. 57)

W rejestrze uczelni łączne zadłużenie pozwanego z tytułu czesnego wyniosło 1157,80 zł i obejmowało należności za okres od października 2012 roku do lutego 2013 roku, przy czym czesne za okres od kwietnia 2011 roku do sierpnia 2011 roku naliczono.

(rozliczenie k. 55-56)

Umową sprzedaży wierzytelności z dnia 19 stycznia 2017 roku Wyższa Szkoła (...) w Ł. przeniosła na powoda wymagalne wierzytelności pieniężne, w tym wierzytelność wobec pozwanego. W załączniku do umowy wierzytelności wskazano, że wartość zadłużenia pozwanego wynosi 1157,80 zł.

(umowa sprzedaży wierzytelności k. 32-32v., wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności k. 33)

Decyzją z dnia 31 sierpnia 2011 roku pozwany został skreślony z listy studentów.

(decyzja k. 59)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, Lex nr 741022).

Podniesiony przez pozwanego zarzut okazał się w pełni skuteczny.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Przepis art. 117 § 1 k.c. stanowi z kolei, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Roszczenie o zapłatę należności w postaci opłat za naukę bez wątpienia jest roszczeniem majątkowym. Zgodnie z art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny inaczej nie stanowi, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. W omawianej sprawie znajduje jednak zastosowanie przepis szczególny, a mianowicie art. 160a ust. 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, który stanowi, iż roszczenia wynikające z umów dotyczących opłat za studia przedawniają się z upływem 3 lat. Sąd nie podzielił tym samym stanowiska strony powodowej, że w odniesieniu do tego rodzaju roszczeń, co dochodzonych na gruncie niniejszej sprawy, mających swoje źródło w umowie uregulowanej w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, należy stosować ogólny 10 - letni termin przedawnienia wynikający z art. 118 k.c.

Zagadnienie przedawnienia opłat za studia niestacjonarne pozostawało sporne zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie sądów powszechnych. W ocenie Sądu wątpliwości istniejące w powyższym zakresie rozwiął jednak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 grudnia 2017 r. sygn. III CZP 74/17, w treści której stwierdził, że art. 160a ust. 7 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1842 z późn. zm.), który wszedł w życie w dniu 1 października 2014 r., określa trzyletni termin przedawnienia roszczeń o opłatę za studia, wynikających z umów o warunkach odpłatności za studia, a art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198 z późn. zm.), przewiduje, **usuwając występujące w tym względzie wątpliwości**, że w takim samym terminie roszczenia te przedawniały się też przed wejściem w życie art. 160a ust. 7 Prawa o szkolnictwie wyższym; tym samym wyłączone jest stosowanie w związku z wejściem w życie art. 160a ust. 7 Prawa o szkolnictwie wyższym normy intertemporalnej wyrażonej w art. XXXV pkt 2 p.w.k.c. Tym samym Sąd Najwyższy odstąpił od poglądu wyrażonego w uchwale z dnia 21 października 2015 roku (III CZP 67/15, OSNC 2016/10/116), iż do przedawnienia roszczenia o opłatę za studia określoną w umowie zawartej na podstawie art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365) w okresie przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r., poz. 1198), miał zastosowanie dziesięcioletni termin przewidziany w art. 118 k.c., dostrzegając tym samym, iż treść art. 32 ustawy nowelizującej jest jednoznaczna i wyraża intencję ustawodawcy, który zamierzał uregulować termin przedawnienia wszelkich roszczeń uczelni dotyczących opłat za studia, w tym roszczeń wynikających z umów zawartych przez dniem 1 października 2014 roku.

Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu

dochodzenia, ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123 § pkt 1 k.c.) oraz przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której przysługuje (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, przy czym w razie przerwania przedawnienia w sposób wskazany w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., biegnie ono na nowo dopiero po zakończeniu postępowania (art. 124 k.c.). Bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu w przypadkach wskazanych w art. 121 k.c.

Początkiem biegu terminu przedawnienia jest chwila wymagalności roszczenia, które w sprawie stały się wymagalne 10-go dnia miesiąca, w którym powinny zostać zapłacone. Zatem najpóźniejsza dochodzona przez powoda należność, tj. za sierpień 2011 roku stała się przedawniona od dnia 11 sierpnia 2014 roku, albowiem z przedmiotowym powództwem powód wystąpił dopiero w dniu 28 czerwca 2017 roku. Przedawnienie należności głównej oznacza przedawnienie należności ubocznych, w tym przypadku odsetek ustawowych naliczonych od niezapłaconych opłat za nauczanie.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu nie doszło do zrzeczenia się przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Podkreślić bowiem należy, że zrzeczenie się zarzutu przedawnienia roszczenia nie wymaga wprawdzie żadnej szczególnej formy, nie mniej aby uznać, iż dłużnik zrzekł się zarzutu przedawnienia należy ustalić, że miał on świadomość przedawnienia kierowanego pod jego adresem roszczenia o spełnienie świadczenia majątkowego i będąc świadomym konsekwencji zrzeczenia się zarzutu przedawnienia roszczenia, zrzekł się go. W orzecznictwie przyjmuje się przy tym, iż możliwe jest przyjęcie, że uznanie przedawnionego już roszczenia zawiera także zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia tylko wówczas, jeżeli z treści lub z okoliczności, w których oświadczenie to zostało złożone, wynika, że taka właśnie była rzeczywista wola dłużnika (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 czerwca 2002 roku, sygn. akt IV CKN 1013/00, LEX nr 80261).

Zarówno orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak i doktryna, dopuszczają możliwość nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia na podstawie art. 5 k.c. Podstawowym jednak warunkiem takiej możliwości, jest ocena zarzutu przedawnienia, jako czynienia przez uprawnionego do jego podnoszenia, z przysługującego mu prawa, użytku sprzecznego z zasadami współżycia społecznego. W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał jednak, aby zachodziły szczególne okoliczności przemawiające za uznaniem zarzutu przedawnienia jako naruszającego zasady współżycia społecznego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, przedmiotowe powództwo należało oddalić.